

STAVKARSKO GIBANJE SE ŠIRI PO VSEJ DEŽELI

**PRESIED. RAZSODIŠČNE OBLASTI,
SENATOR R. F. WAGNER, IMA ČEZ
GLAVO DELA S POSREDOVANJEM**

Farmski praznik v Wisconsin končan. — Svilarji v New Jersey in premogarji v Pennsylvaniji čakajo končne uravnave. — Socijalistična stranka je izrazila farmerjem svoje simpatije. — Vse napeto pričakuje, kakšne številke bo predložil Henry Ford.

Iz vseh strani dežele in vseh panog ameriškega gospodarstva prihajajo poročila o štrajkih.

Newyrški senator Robert F. Wagner, ki je načelnik razsodiščne oblasti, ima čez glavo dela z uravnavo sporov med delavci in delodajalci. V svojih prizadevanjih je precej uspešen. Tekstilni delavci v vzhodnih državah in stavkajoči premogarji v Pennsylvaniji postajajo od dne do dne bolj dovtetni za njegova priporočila, in upati je, da bosta obe stavki v najkrajšem času uravnani.

Novoizvoljeni načelniki socijalistične stranke v Združenih državah so izrekli svoje simpatije stavkajočim farmerjem v državah Srednjega Zapada.

John Bosh, podpredsednik National Farmers Holiday Association, je naročil, naj farmerji za negotov čas ne pošiljajo svojih izdelkov na trg, češ, da bo edinole na ta način mogoče doseči višje cene. Poleg tega se je zavzel za nadaljevanje farmerskega štrajka v Minnesoti.

V Des Moines, Ia., so zborovali governerji petih držav in so sklenili predložiti zadevo stavke predsedniku Rooseveltu. Voditelj stavkarjev, Milo Reno, je svetoval svojim pristašem, naj toliko časa vztrajajo, da bo podal Roosevelt kako odločitev.

V Brockton, Mass., so štrajkarji Douglas Shoe Company s kamenjem napadli devetnajst truckov, v katerih so se nahajali stavkokazi. Posredovati je morala državna policija.

Premogarji v Pennsylvaniji še vedno vztrajajo, ker ne vedo, če vsebuje pogodba, ki je bila včeraj sklenjena, tudi določbo glede priznanja unije.

Neill S. Brown, superintendent Ford Motor Co. v Edgewater, N. J., je izročil stavkarskemu odboru odgovor na ultimatum, ki so mu ga poslali stavkarji. Ker bo družba ugodila vsem zahtevam, se bodo štrajkarji v prihodnjih dneh vrnili na delo.

V Plymouth in Fond du Lac, Wis., so stavkarji obmetovali z bombami sirarne, ki niso hotele prenehati z obratovanjem. Povzročena škoda je velika. Le čudnemu naključju je treba pripisati, da ni bila nobena oseba poškodovana.

DES MOINES, Ia., 31. oktobra. — Arnold Gilberts, predsednik Wisconsin Holiday Assn. je brzojavil okrajnim predsednikom naj prenehajo s štrajkom.

Konferenca governerjev, — je zelo uspešna, — se glasi v brzojavki. Na našo prošnjo bodo governerji predložili program predsedniku. Prenehajte s stavko, dokler se ne zaključijo pogajanja med governerji in predsednikom.

WASHINGTON, D. C., 1. novembra. — Ford je znova zmedel svoje odnose z NRA, ko je obvestil avtomobilsko trgovsko zbornico, da ji bo predložil poročilo o plačah in delovnih urah, ker hoče biti v soglasju z avtomobilskim pravilnikom.

Ford pravilnika ni podpisal, toda proti njemu vlada po novi NRA postavi ne bo nastopila, dokler ne bo prinešen dokaz, da je kršil določbe postave.

Do sedaj je proti njemu, samo ena obdolžba, da se namreč ni pokoril določbi, ki delavcem jamči kolektivno pogajanje z delodajalci potom njihovih zastopnikov.

Fordova kompanija je pri volji pogajati se z zastopniki delavcev, toda se ne mara pogajati z za-

Najnovejša iznajdba velikega Jugoslovana

SKLENITEV BALKANSKE POGODBE

Strah pred nazijci bo pospešil balkansko zvezo. Bolgarska bo stopila v zvezo. — Pogodba bo sklenjena za deset let.

Dunaj, Avstrija, 1. novembra. Osamljenost vsled pogodbe med sovjetsko Rusijo in Malo antanto pomeni svarilo za Bolgarsko. Kralj Boris se je napotil na dolgo pot v Rim — vsa pota v sedanjem času vodijo v Rim. — nato v Ženevo in Pariz ter slednjič v London.

Ob istem času je skušala Bolgarska, da bi preprečila svojo osamljenost, skleniti trioglatno zvezo med Grško in Turčijo. Toda navliče prizadevanju turškega zunanjega ministra Tefvika Ruždi beja Bolgarska ni sklenila pogodbe z Grško. Bolgarska je zahtevala, da mora imeti kos zemlje za svoj dostop do Egejskega morja. Grška je bila pri volji dovoliti ji izhod na morje, toda ne da bi ji odstopila kaj ozemlja. Grška je bila samo pri volji dati posebne pravice za uporabo železnice, ki pelje v Dedeagac (Aleksandropol) in prosto luko v pristanišču. Pogajanja so se razbila in nekega dne se je Bolgarska zbudila in izprevidela, da je bila sklenjena turško-grška pogodba brez nje.

Toda Tefvik Ruždi bej ni izgubil upanja, da je še mogoče napraviti mir na Balkanu. Obisk kralja Aleksandra v Istanbulu je imel za cilj dovesti Malo antanto v stik s turško-grško zvezo. Ta zveza je bila sklenjena za deset let in ima za podlago določbe ločarske pogodbe.

Ako bo prišlo do takih dalekosežnih zvez med Malo antanto, Turčijo in Grško, je še veliko vprašanje. Vendar pa bodo obiski balkanskih kraljev imeli za posledico prijateljske pogodbe med Čehoslovako, Rumunsko Turčijo in Grško, kakoršne pogodbe so pred leti sklenile Jugoslavija in Grška ter Jugoslavija in Turška.

Ako se to zgodi, Bolgarska ne bo mogla ostati sama. Za njo bo najboljša, da se pridruži tej ali oni zvezi, toda združuje jo macedonsko vprašanje.

Malá antanta je zelo naklonjena zvezi jugovzhodnih evropskih držav, ker bi pomenila veliko obrambo proti nazijski Nemčiji, ki je pričela veliko agresivno politiko v osrednji Evropi.

Steer Nemčiji ni kot tako velikemu podjetju, toda nazijsko rožljanje s sabljami je zbudilo balkanskim državam spomin na svetovno vojno in so postavile zele previdne. Iz teh razlogov je danes možnost, da bo v bližnji bodočnosti sklenjena velika zveza balkanskih držav.

stopniki štrajkarjev, ki niso pravilno izvoljeni od celotnega števila delavcev.

Fordova odločitev, da predloži trgovski zbornici svoje poročilo, bo najbrže za nedoločen čas odgodila popolno poravnavo med Fordom in NRA. Ako bo njegovo poročilo pokazalo, da daje plače ravno tako, ali pa še boljše, kot zahteva pravilnik in za določeni ali pa še krajši čas — in to bo poročilo brezdvomno pokazalo, — tedaj ne bo nikakega vzroka za sodnijsko postopanje proti njemu.

MRS. WILSON BO PRODALA TRGOVINO

Trgovina je bila vstanovljena leta 1802. — Ostala je vedno v rokah družine Galt. — Prodana bo zaradi depresije.

Washington, D. C., 1. novembra. — Trgovina z zlatino Galt & Bro., ki je stara 131 let in katere edina lastnica je Mrs. Wilson, vdova po predsedniku Woodrowu Wilsonu, bo te dni prodana. Mrs. Wilson je vsled depresije primorana razprodati vso zlatino.

Minuli so časi, ko so Galt svojim stalnim odjemalcem izročevali zlatino v vrednosti do 200 tisoč dolarjev, da bi za to zahtevali pismeno potrdilo. Ni več ne prireajo odlični Washingtonski domači zabavi, pri katerih je vsak izmed 50 ali 75 gostov dobil \$20 vredno darilo od trdnice Galt.

Trgovina z zlatino je tako zelo nazadovala, da hoče Mrs. Wilson razprodati vse blago, da ne bo imela še večje izgube.

Od ustanovitve trgovine v Alexandria, Va., leta 1802 je bilo podjetje vedno v rokah rodu Galt. Mrs. Wilson jo je podedovala po svojem prvem možu Normanu Galt, ki je umrl leta 1908, osem let prej, predno se je poročila s predsednikom Wilsonom.

Trgovino so iz Alexandrije preselili leta 1825 v Washington in od leta 1868 je ostala ves čas na sedanjem prostoru, na voglu Pennsylvania Ave. in 11. ulice.

LITVINOV JE ODPOTOVAL S PARNIKOM

Pariz, Francija, 1. novembra. Zunanji komisar Maksim Litvinov je odpotoval iz Ocherbourga s parnikom "Berengaria" in je na potu v Washington, kjer se bo pogajal s predsednikom Rooseveltom za priznanje Rusije.

Na potu ga spremljata ravnatelj častnikarskega oddelka v zunanjem komisariatu Konstantin Oumanski in prvi tajnik zunanjega komisariata Ivan Divilkovski.

Pariz, Francija, 1. novembra. Uradni čin, ki predstavlja bodoče priznanje sovjetske Rusije, je bil izvršen s tem, ko je ameriški generalni konzul izdal Maksimu Litvinovu vizum za potovanje v Združene države. To je prvi ameriški vizum, ki je bil do sedaj izdan za kakakega državljana sovjetske Rusije.

ANGLEŠKI ČASNIKAR JE VOHUNIL

Pod krinko časnikarja je Noel Panter vohunil. — V Monakovem je bil aretiran.

Berlin, Nemčija, 1. novembra. Uradno glasilo nazijske stranke "Voelkischer Beobachter" dolži angleškega časnikarja Noela Pantera, ki se nahaja v Monakovem v zaporu, da je pod krinko časnikarja vohunil v korist Anglije.

Ta članek smatrajo nekateri za dokaz, da se je vlada, ki je zadnja dva dni omahovala, odločila, da bo nastopila proti njemu sodnijsko.

Jasno je, — pravi "Beobachter", — da je Panter izrabljaj svojo službo kot poročevalec lista "The Daily Telegraph", da je bolj učinkovito zakrival svoje delovanje kot vohun. Tega najbrže angleško častnikarstvo spočetka še samo ni vedelo. Do zadnjega časa je bilo za angleško častnikarstvo pod častjo podpirati vohuna. Saj v Angliji morajo razumeti, da vohun ne more pričakovati kakega izjemnega postopanja, ker je deloval za angleški list. V Angliji je tudi običaj obsojati vohune.

"Beobachter" tudi objavlja članek z velikim napisom "Mr. zlično delovanje v angleških tovarnah za orožje".

Pantera še ni bil prepeljan v Lipsko. Njegovemu bratu je bilo dovoljeno obiskati ga v zaporu. Uradno še ni bilo objavljeno, kako podlago bo imela obtožnica zaradi vohunstva.

KAZEN ZA MLADE MORILCE

Camden, N. J., 31. oktobra. — Trije mladi fantje, ki so priznali, da so umorili Archieja Pidgeona, so bili obsojeni vsak na 15 let ječe. Obtoženci so: John Petrecci, star 19 let, Samuel di Giacomo, 18 let in Contanzo Palumbo, star 19 let. Pidgeona so umorili in ga oropali za 40 centov v avgustu letošnjega leta.

LOVSKA SREČA

Kenosha, Wis., 31. oktobra. — Mestni todnik Calvin Stewart je šel na lov na race.

Vstrelil je v jato rac. Po strelišču sta se dve raci obrnili proti vzhodu, ostale pa so odletele proti jugu.

Naslednje jutro pa je sodnikova žena našla pred hišo dve mrtvi divji raci s prestreljenimi peruti. Sodnik je mnenja, da sta to raci, kateri je obstrelil prejšnji dan na tovu.

PRIDNA KOKOS

Agassiz, B. C., 31. oktobra. — Leghorn kokos "Dauntless Derreen" je znesla danes v 865 dneh 357 jajce. S tem je pobila rekord neke kokoši v Port Kells, B. C.

POVODENJ V ALBANIJI

Tirana, Albanija, 31. oktobra. Spodnja Albanija, posebno pa mesto Permeti, je obiskala strahovita povodenj. 26 oseb je izgubilo življenje.

TESLA NAPOVEDUJE POPOLN PREOBRAZ V INDUSTRIJI

Slavni iznajditelj, dr. Nikola Tesla, ki je po rodu Hrvat in živi v New Yorku, je po tridesetletnem delu izdelal stroj, ki bo pridobival gonilno silo iz zraka. Ta sila bo nadomestila v industriji premog in petrolej.

ROCKEFELLERJEV VNUK KAZNOVAN

Darien, Conn., 31. oktobra. — Winthrop Rockefeller, ki je star 21 let, in vnuk Johna D. Rockefellerja, je bil zaradi prehitre vožnje obsojen na globo \$27.

Proti njemu je prišel policist William A. Kelly, ki je trdil, da je mladi Rockefeller vozil z naglico 64 milj na uro.

Rockefeller se je izgovarjal, da je peljal svojega prijatelja v New York in se je bal, da bi zamudil parnik. Rockefeller je obljubil, da ne bo nikdar več prehitro vozil.

ZEPELIN SE BLIŽA DOMOVINI

Seville, Španija, 1. novembra. Na potu iz Združenih držav se je "Graf Zeppelin" nekaj časa ustavil v Sevilli, nato pa je nadaljeval svojo pot proti Nemčiji. Njegov poveljnik dr. Eekener je rekel, da je imel Zeppelin zaradi velikih viharjev ob Azorih zamudo 10 ur.

LINDBERGH BO ZOPET LETEL

Pariz, Francija, 1. novembra. Charles A. Lindbergh se je zglasil v predsedniški palači Elysee in se vpisal v knjigo obiskovalcev. Lindbergh dela poslovilne obiske in bo najbrže v kratkem odletel na kak kraj, ki ga ni označil.

VSI BOLIVIJCI SO POKLICANI POD OROŽJE

La Paz, Bolivija, 1. novembra. Po predsedniškovi odredbi so bili poklicani vsi Bolivijci, ki stannujejo v inozemstvu, da se vrnejo v domovino v 40 ali 60 dneh. Po drugi odredbi pa so bili pozvani vsi zdravniki, dentisti in lekarnarji pod 45 leti, da se stavijo na razpolago državi.

Odredba določa strogo kazeno za vse one, ki se ji ne pokorijo. Obenem pa je bolivijska vlada poslala Mednarodnemu Rdečemu Križu v Ženevi oster protest proti paragvajski vladi, katero dolži, da slabo ravna z bolivijskimi ujetniki.

ZOG JE ODKLONIL PLAČO

Tirana, Albanija, 31. oktobra. Kralj Zog je odklonil svojo plačo za tekoče leto. To je dala trgovcem spodbudo, da so ponudili vladi dvojne davke, toda vlada je ponudbo hvaležno odklonila, češ, da ne potrebuje denarja.

ZAMORA V MAROKU

Zenta, Maroko, 31. oktobra. — Dames je dospel sem na krovu kanonskega čolna "Bato", španski predsednik Alcala Zamora. Kanonski čoln sta spremljala dva švedronska letal. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravilo.

Tesla je to tajnstveno silo imenoval kozmična sila in jo opisuje takole:

— Novo silo, ki bo gonila industrijske stroje, bomo pridobivali iz ozračja. Njen izvor je v solncu ter se v neomejeni množini nahaja vsepodje.

— Iz stroja, katerega sem izdelal in ki bo zbiral kozmično silo, bo mogoče to silo po žičnem ali brezžičnem sistemu prenesti iz centralne naprave na katerikoli prostor na zemlji, na suhem ali na morju.

— Kadar bodo uporabljali to silo, tedaj industrija ne bo več navezana na premog, petrolej, plin ali katerikoli dosedanje kurivo.

— Čas, ko se bo pričela ta sila uporabljati, ni več daleč. Znanstvene negotovosti in mehanične težkoče, s katerimi sem se boril skozi trideset let v laboratoriju, so odpravljene.

— Noč ne bo vstavila toka nove sile. Stroj, ki bo zbiral kozmično silo in ki bo oddajal elektriko na drugo stran sveta ali pa čez ulico, bo slonel na popolnoma novih načelih in bo proizvajal na sto in sto tisoč konjskih sil.

— Postaviti je mogoče brez števila centralnih naprav, kajti tej sili niso stavljenе meje. Kozmična sila bo gonila vlake, avtomobile, parnike, aeroplane, stroje po tovarnah in milijone motorjev, ki se rabijo v vsakdanjem življenju.

— S to izjavo hočem ovreči nekatere govornice, da sem izdelal majhen prenosljiv stroj, ki more goniti tudi največji parnik. Razdelim sem mogoče trilion atomov, toda sem se docela prepiral, da nima atom v sebi nikake sile. Da ima kako moč, so samo prazne sanje. Toda kozmična sila niso nikake sanje.

SMRTNA KOSA

Včeraj popoldne je umrl v Brooklynu, N. Y., po dolgem trpljenju znani rojak Mr. Frank Umok. V zadnjih par letih se je dvakrat podvrget operaciji na želodcu, toda vsa zdravniška znanost mu ni mogla rešiti življenja. V najlepši moški dobi — star je bil 45 let — se je moral zavedno posloviiti od na smrt užalostene soproge in nedoletnega sina ter od širokega kroga prijateljev. Pokojnik je bil eden tistih redkih ljudi, ki niso imeli v vsem svojem življenju nobenega sovražnika in nobenega nasprotnika. Takih značajev in tako plemenitih duš kot je bil on, je malo. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v trajnem spominu. Pogreb se vrši v soboto iz hiše žalosti 588 Central Ave., Brooklyn, N. Y. Ob desetih popoldne bo maša v Slovenski cerkvi na Osmi, nakar odpeljejo pokojnika na pokopališče sv. Trojice k večnemu počitku. Žalujoči vdovi in sinu izrekamo naše iskreno sožalje.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
HOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Printed by: **Printed by: L. Benoit, Inc.**

Place of business of the corporation and address of above offices:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

In celo leto volja na Ameriko in	Na New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inosemestvo na celo leto	\$7.00
Na štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno podoben in prazničen.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče namani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3575

POGLAVJE O REVEŽIH

Še dobrih sedem tednov je do Božiča. Časopisi bodo kmalu začeli objavljati prošnje za pomoč. V listih bomo videli slike nesrečnih družin; materedvove s šestimi ali sedmimi otroci, stradaljoče in prezebajoče.

Pomožne organizacije bodo objavljale sezname ljudi, za katere morajo skrbeti. Preskrba nezaposlenih bo zopet stopila v ospredje.

Vojščaki Salvation Army bodo prosili na vseh koncih in krajih; učitelji bodo pozivali otroke, naj darujejo kak penny za reveže.

In ljudje, praznično in božično razpoloženi, bodo pomagali. Kdorkoli bo količkaj mogel.

Ni dolgo tega, ko je poročalo časopisje, da je neka mlada Newyorčanka iz takozvanih visokih krogov vložila tožbo za ločitev zakona. Njen mož bi se rad ločil od nje, pa ona se ne da tako zlepa odpraviti. Od njega ne zahteva dosti. Pravi, da le toliko, da bi se lahko dostojno oblekla. Približno sedemnajst tisoč dolarjev na leto.

Po njenem mnenju je ženska dostojno oblečena, če potroši na leto deset tisoč dolarjev za gornjo obleko, tisoč petsto dolarjev za klobuke, tri tisoč dolarjev za čevlje in nogavice, tisoč dolarjev za svilnato spodnje perilo, tisoč dolarjev pa za rokavice, žepne robce in druge malenkosti.

Mož ji bo najbrž ugodil in ji dal zahtevano vsoto.

Na svetu so bogati in revni reveži. Bogati reveži so v gotovem oziru vredni še večjega pomilovanja.

PRED VOLITVAMI

Po nekaterih mestih in okrajih kandidirajo tudi naši ljudje za razne javne urade. Dolžnost rojakov je, da brez pogojno oddajo zanje svoje glasove. Naš človek se bo brigal za interese naših ljudi in jim skušal pomagati.

Enotno amerikanstvo je navzlic prepovedi priseljevanja in vzgajanja v ameriškem duhu zaenkrat le krasen ideal, ki ne bo še tako kmalu dosežen. Poglejmo naprimer Iree ali Žide, ki so tako prežeti s tradicijami svojega naroda, da jih bo izmed vseh narodnosti najtežje amerikanizirati. Še dosti vode bo steklo v morje, predno bosta Irec in Žid pozabila na svoje pleme in predno jima bo bolj pri srečju kdo drugi nego človek njunega plemena. Če v drugem ne, naj jih Slovenci še vsaj v temu pogledu posnemajmo. V krajih, kjer ni slovenskega kandidata, volite tistega, o katerem domnevate, da bo Slovincem najbolj naklonjen.

MUSSOLINIJA NA ČAST

Ka je prejšnjo nedeljo obhajal Mussolini enajsto obletnico fašističnega pohoda proti Rimu, so se po vsej Italiji vršile poroke v masah. Samo v Rimu in v okolici se je poročilo par tisoč mladih ljudi, ki so sklenili ustreči Mussoliniju, kateri stremi po razmnožitvi italijanskega prebivalstva.

Pomnoževati prebivalstvo ni nobena umetnost in menda tudi ne posebna težava. Vprašanje je le, če bo mogla Italija skrbeti za preobilico hčera in sinov, ki bodo posledica teh novih porok.

Topla zakonska postelja je v nekaterih slučajih prijetno vabilo, dočim je polna družinska skleda največkrat težaven problem.

Nikola Tesla.

Nekaj ljudi premoremo Jugoslovani, ki so naše ime raznesli v široki svet. Eden največjih med njimi je na vsak način svetovni učitelj in prosluli elektro-tehnik — Nikola Tesla. Večino svojega življenja je prebil v Ameriki, kjer se tudi danes nahaja. Danes čitate na prvi strani o najnovejši njegovi iznajdbi, da se pa s tem učenjakom pobližje seznanite, objavljamo tukaj njegov življenjepis.

Tek Teslova življenja, posebej se v študentskih letih v Gradcu, je bil precej buren in pisan. Rodil se je 10. julija 1856. v vasi Smiljano blizu Gospića v Liku. Njegov oče je bil tam pravoslavni duhovnik in zelo bister človek. Sina je iz domače ljudske šole poslal v Gospić na realko, katere višje razrede je Tesla končal v Karlovcu. Po maturi ga radi razmer v domači hiši niso takoj pustili na vseučilišče, ampak je dve leti prebil v Liki. Že kot dijak je izredno ljubil knjigo. V šoli je pokazal velike uspehe, posebej v matematiki in fiziki. Nasprotno pa mu risanje ni šlo, dasi je imel zelo razvito domisljivo. Oče ga je gonil od knjige, posebej ob večerih, ker je opazil, da se z branjem preveč utrjuje. Pa ni vse nič pomagalo. Tesla si je delal neokretne lojene sveče in ponoči skrivaj prebiral knjige od njih. Posebej ga je zanimal sestav turbine in že takrat je gojil željo, da bi se odpravil v daljino Ameriko, s pomočjo velikanse turbine izrabiti ogromno pogonsko silo Niagarskih slapov in koristil s svojim izumom celemu kontinentu.

V dvajsetem letu je zbolel na koleri. Starši so trmasto insistirali na tem, da ga pošljejo v bogoslovje. Takrat jim je obljubil, da bo ozdravel, če mu dovolijo, da gre študirat tehniko. Po dolgih obotavljanjih so mu dovolili in Tesla je l. 1876. odšel na graško politehniko, kjer je poslušal predavanja iz matematike in fizike. Deloma ga je zanimala tudi mehanika. Delal je izredno mnogo in veljal za enega najboljših učencev. Vstajal je ob treh in legal ob 11. zvečer. Zanimiv je iz teh dni Teslin konflikt s profesorjem Poeschlom, ki mu je predaval eksperimentalno fiziko, radi nepraktičnosti Grammova dinamoa.

Kmalu pa je Tesla začel z drugačnim življenjem. Postal je strasten biljardist in je mnogo ponočeval. Od doma mu niso hoteli nič več pošiljati denarja. Kljub temu ni bil brez sredstev, ker je užival stipendijo (420 forintov), ki mu je dajala graničarska komanda v Karlovcu. Vendar moram podčrtati dejstvo, da je Tesla zelo malo pil. Za nekaj mesecev je celo pobegnil iz Gradca v odbravski Maribor. Njegovi prijatelji so celo mislili, da je utonil v Muri. Po nekaj mesecih ga je eden od njih slučajno našel v "Tagethofu gostilni", ga rešil s pomočjo Teslinega očeta iz Maribora in g. l. 1870 spravili na univerzo v Prago. V tem času je z odliko diplomiral, doma pa mu je nenadoma umrl oče.

Začasno je bil Tesla postavljen za suplenta na gimnazijo v Gospiću, ki jo je pa zelo hitro zapustil in dobil namestitev v državnem Telegrafskem oddelku v Budimpešti, kjer je izboljšal nekoliko aparatov. L. 1882. je nastopil privatni službo pri Edisonovi Kontinentalni družbi v Parizu, kjer je ostal blizu dve leti. Leta 1884. pa je bil poklican kot asistent v Edisonovo tovarno električnih žarnic v New York. Edison je namreč zvedel za talent mladega Tesle in mu obljubil 100.000 dolarjev nagrade, ako

bo pred svetom elektrotehničnih strokovnjakov dokazal pomen in vrednost reform, ki jih je na tem polju predlagal že v Parizu. To se mu je v precejšnji meri posrečilo in Edison mu je od obljubljenih 100.000 dolarjev dal 70 tisoč. To ga je napravilo zelo popularnega v Edisonovem laboratoriju in v Ameriki sploh. Še eno leto je ostal z Edisonom in delal skupaj z njim, dokler se radi nesporazuma nista ločila. Tesla je 1885. ustanovil svojo družbo in z njenimi finančnimi sredstvi zgradil lasten laboratorij. Posebej se je pečal z izboljšanjem žarnic in je na tem polju dosegel precejšnje uspehe. Začel je uporabljati visokofrekvenčni tok in žarnice z kovinskimi oksidi mesto z ognjenimi listki. L. 1887. se je čisto osamosvojil in s "Tesla Electric Company" žel popolen uspeh.

L. 1888. je nastopil s predavanjem o motorju, ki sloni na principu rotacije magnetne osi, kar je bil ood neprečelnjivega pomena za nadaljnji razvoj elektrotehnike. Rešil je tudi problem odvajanja električnega toka v velike daljine. To s konstrukcijo motorja za polifazne tokove. On je bil prvi, ki je sestavil generator, ki je v sekundi menjak tok 10—30.000 krat. Iz te dobe moram omeniti še Teslov transformator in visokofrekvenčne tokove, s katerimi je delal naravnost bajeslovne eksperimente. Nič manjšega pomena ni Tesla za brezžično telegrafijo, dasi je službeno priznan izumitelj radiotelefografije Italijan Marconi. Ob tej priliki naj pokličem vsem v spomin znani proces Tesla contra Marconi radi aparatov, ki jih je Italijan ukradel Tesli in se na ta način plasil v radiotelefografiji.

V mareu l. 1895. je Teslo zadelo huda nesreča. Dragoceni laboratorij v New Yorku mu je do tal pogorel in z njim vsi aparati. Takrat je Tesla našel bogatega mecenca Astorja, ki mu je šel z denarjem na roko in mu na ta način pomagal do rehabilitacije. V novem laboratoriju je od l. 1897. do 1905. neumorno delal na izboljšanju radiotelefografije. V svoji delovni sobi je proizvajal toke bajeslovnih napetosti 4.000.000 voltov. L. 1899. je v Coloradu zgradil velik laboratorij na višini 2000 m. ki mu je služil specialno za radiotelefografske poizkuse. Tu je dosegel napetosti 20.000.000 voltov. L. 1910. je zgradil še en laboratorij v neposredni bližini New Yorka. L. 1903. se je mnogo pečal s problemom, ki ga je že v rani mladosti zamišljal: da Niagarske slapovi izrabi za elektrifikacijo New Yorka. To se mu je tudi posrečilo in njegova centrala je razpolagala s 15.000 konjskimi silami.

Tesla je tudi pisal in se literarno udejstvoval. Že l. 1892. je napisal obsežno znanstveno delo z naslovom "Experiments with alternate currents of high frequency", ki je vzbudilo splošno pozornost. Od vseučilišča v Yale in Columbia je dobil aazive: Master of Arts in Doctor of Laws. Tudi zagrebška in beograjska univerza sta ga imenovali za častnega doktorja. V angleščino je preložil več pesmi Srba Zmaja-Jovanovića. Kot zanimivost omenjam, da je nemški cesar Viljem trikrat klical Teslo v Berlin, da bi tam predaval, pa ni hotel priti. Ko je l. 1915. skupaj z Edisonom imel dobiti Nobelovo nagrado za fiziko, je ni maral sprejeti. Privatno se Tesla peča tudi s filozofskimi vprašanji.

Naročite se na "GLAS NARODA" najučajši slovenski dnevnik s Zdrženik država.

BLAZNIKOVE

Pratike

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Dopisi.

Ridgewood, L. I.

Vinska trgatav slovenskega zabavnega društva "Slovenec" v nedeljo, 5. novembra v spodnji dvorani Slovenskega Doma bo velika presenečenje, česar se nismo doživeli v New Yorku.

Ko boš prestopil prag dvorane, ti bo že mlado dekle podalo probojnico in tikit, na katerem bo številka za prvi, drugi in tretji dobiček. Trije, ki bodo tako srečni, bodo dobili vsak po en dobiček.

Na kegljišču bodo štirje dobički: prvi \$5, drugi \$3, tretji \$2 v gotovini, četrti pa bo v blagu in bo predstavljal visoko vrednost ter ga bo dobil najslabši kegljalec.

Lep dobiček bo dobila tudi ona dama, ki se bo največkrat poročila, in razporočila. Pri tem bo igral tudi zelo važno vlogo fotograf, ki bo fotografiral vsak poročen par.

Lepa dekleta v narodnih nožah bodo stregla z jedjo in pijačo. Kdor bo pri kradnji grozja, hrush in jabolk največkrat kaznovan, bo dobil po milosti steklenico najboljših starokrajske kapljice.

Ker je spodnja dvorana nanovo preurejena in za ples ter zabave zelo pripravna, naj nikdo ne zamudi te prireditve. Zlasti so vabljeni naše žene, ki imajo narodno nošo, da se oblečejo v njo in pridejo.

Trgatav se prične ob 3 popoldne.

"Slovenec".

Barberton, Ohio.

Na zadnji seji Slovenskega drzavlanskega kluba je bilo sklenjeno, da se prihodnja seja vrši v nedeljo, dne 5. novembra. Na tej seji bodo uradniki poročali, kaj so vse zvedeli na seji uradnikov petih političnih klubov.

Obenem imamo ukreniti več zelo važnih stvari. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se te seje za gotovo udeležijo.

Toraj na svidenje dne 5. novembra v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti ob 7. uri zvečer.

Pozdrav!

Joseph Hiti.

NAJHUŠJI MORILNI PLIN

Iz Pariza prihaja vesela vest, ob kateri se bo moral povečati utrip vseh src. Odkrili so nov strupeni plin, proti kateremu so baje rmeni križ, modri križ, fosgeni, lewisiti in vsi doslej znani uničevalni vojni plini prava otročja igrača.

Maske zoper plin lahko mirno pomečejo med smeti. Novi plin se jim smeje. Razje dihal, oslepi oči, spremeni vse telo v nekočko minutah v mumijo, ki razpade v prah in pepel. Kaj so proti temu maske, ki ne morejo preprečiti niti njegovega dostopa do obraza? Lahko si mislimo srečo in veselje tistega raziskovalca, ki je spravil to morilo na dan. Gotovo ga naveda za zadovoljstvom zavest, da je svoji domovini dal novo, doslej najbolj učinkovito orožje v roke.

Seveda so istočasno v nešteti laboratorijih onstran njenih mej nešteti drugi "duhovi" na delu, da prinesejo na svet nekaj še bolj učinkovitega, nekaj še bolj stranskega. In ni dvoma, da bodo uspešni. Znanost se ni našla sredstva proti raku, ni še odkrila, kako se kamenje spreminja v kruh, toda glede novih morilnih pripomočkov ni v nobeni zadregi. Kako je dejal neki modri mož? "Duhovi so se sprostili. Veselje je, živeti v takemnem času".

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPIŠNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V nedeljo zvečer je preminul na svojem domu v Clevelandu, O. rojak Michael Vodopivec, star 31 let. Pokojni je bil rojen v vasi Klenek pri St. Petru na Krasu, odkoder je prišel v Ameriko pred devetimi leti. Tukaj zapušača žalujčoo soprog Mary in hčerko, v starem kralju pa očeta, brata in sestro.

V soboto zvečer je bil na Grovewood Ave. v Clevelandu, O. povozen rojak John Kos. Prepeljan je bil v Huron bolnico, kjer se sedaj nahaja. Zlomljeno ima desno nogo.

16. oktobra so obhajali v Homer City, Pa., svatbo pri dobroznami in priljubljeni družini Mr. in Mrs. Martin Smith. Poročila se je njih peta hčerka Ema. Ženin je doma iz Clevelanda, sin Mr. in Mrs. John Pišek. Po svatbi sta ženin in nevesta odpotovala v Chicago, da si ogledata svetovno razstavo.

V Kitzville-u, Minn. je umrla rojakinja Mary Musec, stara 42 let. Zadelo jo je kap. Pokojnica je bila rojena v vasi Zagorica pri Dobrem polju v Sloveniji. Njeno deklisko ime je bilo Erčul in pri hiši se je reklo pri Silevih. V Ameriki je bivala 24 let. V Kitzvilleu zapušača sopraga, sedem otrok v starosti od 9 do 22 let, v mestu Milwaukee, Wis., enega brata, v starem kralju pa dva brata, dve sestri in 82 letstarega očeta. Njen soprog Ignatz Musec, se ukvarja z gročarijo in mesnico v Kitzvilleu.

Peter Zgaga

Skopuhi so čudni ljudje. Le s skopuhom ne imej nobenega opravka, pa bo dobro.

K nekemu skopuhu je prišel znan poštnjak in ga prosil deset dolarjev na posodo. In rekel mu je, da mu jih bo vrnil prihodnjega dne enajst — en dolar za obresti.

Skopuh mu jih je dal. Komaj je pa zaprl poštnjak vrata za seboj, se je pričel skopuh kesati. Najraje bi se od jeze zjokal. Večerje ni niti pokusil. Vso noč se je premetoval po postelji in ni zatisnil očesa.

Naslednjega dne je dirjal po sobi ko morec. Čimbolj se je bližala določena ura, tembolj je obupaval.

Toda glej! Točno ob šestih zvečer je vstopil poštnjak, mu vrnil deset dolarjev ter navedel še dolar za obresti.

Skopuh si je obrisal pot s čela in se globoko oddahnil.

Minilo je par mesecev. Zopet se je zglasil poštnjak pri njem ter je hotel deset dolarjev na posodo za zagotovilo, da mu jih bo naslednjega dne vrnil — in seveda tudi dolar obresti povrh.

Skopuha je streslo.

Spomnil se je tistega strašnega dne, ki ga je preživel zastran posojenih desetih dolarjev. Skoró podvajal je bil od skrbi ter ni mogel ne jesti, ne spati. Kar treslo ga je.

Ljubezljivo je pokazal poštnjaku vrata ter se poslovil od njega rekoč:

— Žal mi je, toda ne bo nič, prijatelj. Enkrat ste me že namamili, pa me ne boste nikdar več.

Vršila se je tekma. Udeležila so se je dekleta, stara od šestnajstih do dvaindvajsetih let.

Nagrad ni bilo posebnih. Pravzaprav ena sama nagrada: najlepše je dobila poldrugi in širok trak iz visnjeve žide.

Zmagovalka je prihitela vsa vesela domov.

— Mati, prvo nagrado sem dobila. Jaz sem najlepša.

Mati je šla vsa navdušena prav očetu o tem odlikovanju.

— Kakšno nagrado je dobila? — je vprašal oče.

— Židan trak — je odvrnila srečna mati.

— Kar koj naj si ga pripne — je rekel oče — po dolgem času bo že vsaj enkrat dostojno oblečena.

Neki znanstvenik pravi, da bo najbolj strašna vojna, ki jo bo človeštvo doživelo, vojna z žuželkami.

Tako grozno se bodo razpasle kobilice, mrčes in tudi komarji, da bo pomrlo na milijone ljudi.

Mogoče se bo to prerokovanje uresničilo, mogoče se ne bo.

Toda če bo res taka vojna, bo mo m v državi New Jersey, ko bo vojne konec, postavili spomenik Neznanimu moskitu.

Pred kratkim je neki newyorški protestantski pridigar po dolgotrajnem prizadevanju izposloval pred sodiščem ločitev zakona. Vzrok? Vzrok je povsem enostaven.

S pridigami je imel v cerkvi dovolj posla, in se je najbrž navelikal poslušati pridige tudi doma.

Moralisti pravijo, da ni nič nečastnega, če je človek revež.

Seveda ni nič nečastnega, če si revež. Ampak dolgač je ti je, ker se živ krst ne zmeni zate.

Nekatere ženske znajo biti silno obzirne. Vse bi raje prej storile nego rekle kako slabo o svojem možu.

Znan mi je slučaj, ko je pri neki družini služilo mlado, lepo dekle. Pa ni dolgo služila; samo en dan.

— Ai je šla sama? — so vprašali gospodinj.

— Ne, jaz sem jo dala proč.

— Čemu pa?

— Zato, ker je zjutraj, ko sem jaz odšla na delo, oklofutala mojega moža.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE. MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.60	Din. 100	Za \$ 8.70	Lir 100
" \$ 4.75	Din. 200	" \$ 17	Lir 200
" \$ 6.85	Din. 300	" \$42.10	Lir 500
" \$11.10	Din. 500	" \$83.50	Lir 1000
" \$21.75	Din. 1000	" \$168	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje. IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJEH Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75 " " \$10.00 " " \$10.85 " " \$15.00 " " \$16 " " \$20.00 " " \$21 " " \$30.00 " " \$31 " " \$40.00 " " \$41.25 " " \$50.00 " " \$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Njuna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ALI STE ZAVAROVANI?

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO ŠE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI

kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje

NAJBOLJ LEBEALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17 državah ameriške Unije. Premije so nad \$1.000.000. — Za vsakogar novega društva zaščituje 6. odstotnih pech.

Vprašajte za pojemia našega lokalnega tajnika ali pišite na:

GLAVNI URAD J. S. K. J., 312. MINNESOTA

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JONTES GELČ:

POTEPUH

Nedelja je. Megla, ki leži nad ljubljanskim poljem, obeta lep dan.

Gospa Nela Smrkolj, soproga veletrgovca, ogleduje v kuhinji na mizi naloženo tihotaj, ki ji ga je soprogo prinesel z jesenskega lova. Divji zajec in tri jerebice so. Milostiva premišlja, kako bi jih kuharica pripravila in za kdaj. Oči se ji zagledajo skozi okno na ljubljansko polje. Zastirni. Pokliče brž: "Ančka, teče na hodnik in brž pogledite, če so vežna vrata zaklenjena!" Zakaj skozi okno je bila pravkar zagledala dva sumljiva človeka. Take, ki stikajo po hišah v jesenskih in zimskih dneh.

"Dobro, da sem jih zagledala pravi čas!" se oddahne gospa Nela Smrkolj in stopi bližje k oknu. Gleda skozi zaveso. Zanimajo jo: kaj počneta? Vidi: Stojita ob kozolcu.

"Kaj počneta potepuha na travniku? Ali mar ogledujeta, kje bi bilo kaj pokrasti?" — se obrača milostiva k služkinji. Služkinja molči. Tudi njen brat je takšen potepuh. Brezposeln je. Brez staršev. Brez doma! Zato sodi služkinja drugače. Ampak ugovarjati neče. Molči.

Gospa pa se ne neha razburjati nad navzočnostjo onih dveh. Gleda pri zavesah.

Ona dva stojita pred kozolcem. Eden je svetlobas, zelo velik. Pravkar si briše roke v travo, nato se drgne z njima po obrazu.

"Umiva se! Glejte, Ančka!" se se čudi gospa. Zona jo stresa.

Bogve kaj sta počela potepuha, da imata umazane roke? Premišlja. In že vidi: Rdeče roke od človeške krvi so morda! Hvala Bogu, da je Ančka zaklenila! Misli in gleda na polje, še vedno skrita za zastorom. Kurja polt ji leze po obrazu. "Poglejte, Ančka!" kliče gospa. "Zdaj si oni veliki moči laze z roso in si jih češe. A oni drugi sedijo pod kozolcem, vleče spod pazduhe zeljnato glavo in jo grize!" — Glejte!

"Da, vidim!"

"Moj Bog, kako je to gnusno. Takale beracija!" vzklikne gospa. Služkinja molči. "Tebi bi privoščila malo tega!" pomisli.

"Bog vedi, od kod sta se priklutila potepuha, da sta tako zane-marjena in sestradana?" Stupi se ji, toda se le ne more ločiti od njih in stoji še vedno za zastorom.

Ona dva sta v redu. Zapustita kozolec, kjer sta se ocedila za nedeljo, ker bo lepo vreme. Zakaj, tudi ta dva se veselita nedeljskega.

POVRNE VAM VAŠO MLADENIŠKO MOČ

NUGA-TONE je čudovito zdravilo za bole in oslabele ljudi. Potem ko ste ga razbili en teden, boste opazili velik napredek in stalno uporabo tega vama vrne normalno zdravje in moč.

Nobenemu zdravilu nima tako markantne zgodovine kot NUGA-TONE. Milijone moških in žensk je pridobilo nazaj svoje zdravje in moč v zadnjih 45 letih. NUGA-TONE se prodaja v vseh lekarnah. Pazite, da dobite pravi NUGA-TONE. Ne jemljite ponaredov, so brez vrednosti. — Adv.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred našo dolgoletno skušnjo Vam zamoremo dati najboljšo pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenje, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno in najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj se odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zanotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako prisa-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

zadnjem času je daroval za fašistično socijalno skrbstvo 200.000 lir, kar mu je nedvomno v veliki meri pomagalo do funkcije tržaškega župana.

"ŽELEZNA MASKA"

18. oktobra popoldne med 2. in 3. uro se je podal 28-letni posestnikov sin Franc Eržen, vulgo Jurčev iz Zgornjega Zabukovja pod Sv. Joštom v domačo kostonj, da bi naklatil nekaj zrelega sadja. Splezal je vrh drevesa in je najbrže z obema rokama mlatil s prekljo po vejah. Pri tem delu je zgubil ravnotežje in omahnil z visokega starega kostonja v globlino. Najbrže je že med padcem zadrl ob kako deblo in je glavne poškodbe dobil že v drevesu, ker se na ravnatih tleh ni mogel tako močno pobiti po glavi. Nadalje si je zlomil tilnik in obe roki. Domači, ki so prihiteli nesrečnemu mladeniču na pomoč, mu niso mogli nič več pomagati. Poklicali so zdravnika, ki pa se je že med potjo vrnil, ker je Eržen že med časom že podlegel poškodbam.

NESREČEN PADEČ

Navadno so deležne spominskih plošč samo hiše, kjer so se rodili, živeli ali umrli veliki močje. Stariška ječa na francoskem otoku Sv. Margarite blizu Cannese je prvo tovrstno poslopje, ki je postalo deležno slične izjemne časti. Tu je bil zaprt od leta 1765 in do konca življenja skrivnostni jetnik, ki je ostal v zgodovini pod imenom "Železne maske". Raziskovalci so ugotovili po dolgem brskanju v pariških arhivih, da je bilo njegovo pravo ime markiz Claude de Jeffroy d'Abbanee. Kot madi gardni poročnik se je razvalil v kraljevi navzočnosti na svojega polkovnika, ki mu je bil očital neki prestop. V jezi mu je ušlo nekaj psov. Vojnosodišče je smatralo to nebrzdanost za želitev veličanstva. To je zapeljalo mladeničevo usodo. Markiz je bil nadarjen mož. Porabil je dolga leta v ječi za tehnično izobrazbo in naposled izumil prvi parnik. Seveda ni nikoli uresničil svojega načrta. Saj je zavrnil Napoleon mnogo pozneje kot pri smodnega onega Roberta Fultona, ki je zgradil prvi parnik in z njim cesarju podal edinstveno sredstvo za zmago nad nedostopno Angleško. A kljub temu so ohranjeni "Železni maski" častni spomini v zgodovini parne plovbe.

Njegov naslednik Salem je zelo zainteresiran v tržaškem finančnem gospodarstvu ter velja pri režimu tudi za rešitelja skoraj propadlega denarnega zavoda "Banca Popolare", ki se je po njegovem prizadevanju obnovil pod imenom "Banca Triestina". V

Dr. Pitacco se je pred vojno živahno udeleževal v italijanskem iredentističnem pokretu, ko pa je po vojni v Italiji fašistični režim prevzel oblast, se je moral umakniti, ker ni bil njegov pristajač. Šele nekaj let kasneje se je uklonil, bil imenovan za senatorja in pred 5 leti je spet prevzel vodstvo tržaške občine.

Njegov naslednik Salem je zelo zainteresiran v tržaškem finančnem gospodarstvu ter velja pri režimu tudi za rešitelja skoraj propadlega denarnega zavoda "Banca Popolare", ki se je po njegovem prizadevanju obnovil pod imenom "Banca Triestina". V

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI ŠT. 13

JE NAJVEČJA REGULATIVNA HRANILNICA

V JUGOSLAVIJI

Ima vlog nad 430.000.000.— Din. rezervnih zalogov pa nad 10 milijonov

dinarjev.

Za poplne naložbe ima sodni depozitni oddelček za varčevanje mladine

izdaja domače hranilnice, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za

vse vloge japiči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi derivate in valute najkulantneje. Ta po-

gost opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon centrale št. 3016

in 2816, podružnice št. 2367. Poštni čekovni račun centrale št. 10533,

podružnice št. 16.138.

Uradno ure za stranke so od 8. do 12. ure.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

59

Med ljudmi dvomljivega glasu, ki je z njimi občeval, ni bilo točno znano, kdo je, niti odkod je doma. Zapeljeval je ženske s čudovito mikavnostjo svojega obraza, z nepremagljivo močjo svojega pogleda. Moškim je imponiral s svojo herkulovsko močjo; njegovo življenje je bilo zavito v tajinstvenost.

Če je bil v stiski in če je pritiskala nanj beda, je naenkrat izginil, ne da bi kdo vedel, kaj se je z njim zgodilo.

Bil je nekaj časa odsoten, nekega dne se je pa zopet vrnil med svoje lahkožive prijatelje in prinesel toliko denarja, da so se divje orgije lahko nadaljevale.

Ta tajna se je imenovala zločin.

Navadna zločinska pota je preziral. Navadna tatvina se mu je zdela otroška igračka, nevredna njegove iznajdljivosti in njegovega poguma.

Loteval se je samo velikih zločinov, polnih nevarnosti.

Zločin mu je bil vedno resničen boj, ki je bil v njem pripravljen vsak čas žrtvovati svojo svobodo in življenje, braniti se besno in drago prodati svojo glavo, če bi videl, da je izgubljen.

In s tem nenasišnim hrepenenjem po nevarnostih je kupičil zločin na zločin tako, da s petindvajsetimi leti sploh ni več štel ropov, nočnih napadov na cestah in vlovov v samotne hiše, ki jih je po potrebi tudi zažigal.

Posebnih muh ni imel, kakor nekateri njegovi zloglasni predniki. Vse mu je bilo dobro, da se mu je le posrečilo dobiti denar, po katerem je tako hrepenel. A ko je imel denar v rokah, ga je pogljal s prijatelji po krčmah in zabaviščih.

Po enem takih tolovajstev se je seznanil Anatol Frochard s tisto, ki mu jo je bila usoda namenila za družico, strastno oboževalko njegovih zločinov, do smrti udano sužnjo.

Tistega dne je bil tolovaj doživel poraz prvič, odkar je bil nastopil pot svojih prednikov.

Presenečen pri napadu z orožjem v rokah skoraj pred vrati Pariza se je hotel Frochard prvi hip postaviti po robu bircem, ki so ga bili napadli, toda videč, da se ne more upirati premoči, je sklenil pomagati si s svojo spretnostjo.

Preskočil je s plotom ograjeni jarek in začel bežati, kar so ga nesle pete. Kmalu je pustil bircice daleč za seboj.

Birci so mogli poslati za njim le nekaj krogel in ena ga je zadela v nogo.

Toda junaški tolovaj ni padel.

Padel je le na koleno zadete noge, pa je takoj zopet vstal in bežal na vso moč naprej, ne da bi se zmenil za rano, ki ga je hudo skelela.

K sreči se je zgodilo to v temni noči. Begunec se je skril v grmovje, da bi si oddahnil in počakal jutranje zarje.

Toda kmalu je zapel petelin, kar je pričalo, da so blizu neke hiše. Sklenil je poiskati zavetja v prvi zlepa ali zgrda.

Stopil je iz svojega skrivališča in prišel pred hišo.

Bila je eno tistih krčem, ki so se v njih ustavljali vozniki na povratku v Pariz na polje kuhanega vina, ki jim ga je nosila na mizo devetnajstletna natakarija prijetne zunanosti, lahko dostopna manjšim intimnostim in zelo spretna v postrežbi; krčmar je bil njen stric in krstni boter.

Navzle svojemu rahlemu zdravju je bil dobri mož sklenil zaokrožiti skromno doto svoji nečakinji, ki je bila dobila ime Eufemie.

Ali se je Eufemii zdelo, da se njena dota ne zaokroži dovolj hitro ali pa da ji stric prepočasno umira? Naj bo že kakorkoli, gotovo je, da je bilo dekle z gosti zelo prijazno, napram stricu pa že dve leti surovo in prepriljivo.

Pivci so jo imeli zelo radi, pa tudi sama se je rada ozirala za njimi in si na vse načine prizadevala ujeti moža.

Že nekaj časa je kazalo, da išče samo priločnost, da bi obrnila hrbet svojemu stricu in njegovi krčmi ter se vrgla na slepo srečo v pustolovsko življenje.

Pariz jo je mikal.

In na vrata te samotne krčme ob cesti je potrkal naš Frochard.

Zalajal je pes.

Po tretjem tolovajevem udarcu se je okno v prvem nadstropju počasi odprlo in Frochard je zagledal dekleško glavo v nočni čepici.

— Kaj bi pa radi? — je vprašal Eufemie.

— Večerjo in prenočišče.

Okno se je zopet zaprlo.

Kmalu je pa stopila krčmarjeva nečakinja na prag vežnih vrat, ki so se bila baš odprla.

Frochard se je požuril, da bi ne imela kaj razmišljati.

Ne da bi se zmenil za srdito lajanje priklenjenega psa je vzel mlado natakarijo v naročje in jo odnesel v krčmo, vrata je pa skrbno zaklenil za seboj.

Eufemii ni niti na misel prišlo klicati na pomoč.

Nasmehnila se je celo predrznežu, ki je tako čudno ravnal z njo.

V krčmi jo je neznanec postavil zopet na noge in tebi nič meni nič je sedel na stol.

— Kaj ste ranjeni? — je vprašala natakarija, videč na prišlečevi nogavici široko kravavo liso.

— Praska! Krogla se je menda dotaknila moje noge.

Eufemie ga je radovedno gledala.

Lepi neznančev obraz jo je presenetil; obstala je kakar začarana pod njegovim globokim pogledom.

— No, lepotica, obvezite mi nogo. — je dejal smeje.

— Žakaj pa ne? — je odgovorila natakarija. — Kdo je vas pa ranil?

Frochard ni takoj odgovoril. Vprašujoče jo je pogledal, kot da hoče uganiti, kakšne misli ji roje po glavi. Ko se je pa prepričal, da mu od te strani ne preti nobena nevarnost, je odgovoril samozavestno:

— Birci so me ranili... Sicer jih je bilo pa itak preveč, da bi jih...

— Kaj ste pa storili, da so vas preganjali?

Frochard ni več okleval z odgovorom. — Slepomišenja ni poznal. Zato je odgovoril mirno:

— Kradel sem!

Natakarija ni kazala nobenega presenečenja ali strahu. Še na misel ji ni prišlo zbežati ali klicati na pomoč.

Pač je bil pa Frochard zelo presenečen.

— Kaj se me nič ne bojite? — je vprašal smeje. In takoj je pripomnil:

— Bolje je tako, ker bi me bilo to veljalo...

In potegnil je iz žepa dolg, ostro nabrušen nož.

Eufemie ni zadržala pri pogledu na orožje v neznančevih rokah, kakor se ni ustražila kroga, ki je bil stopil pred njo kot preganjani zločinec.

— Ranjeni ste, — je odgovorila, — oditi torej ne morete...

— Res je.

— Torej ostanete pri nas čez noč.

— Da, to je moj namen.

— Pojdiva...

In govorec z neznanecem je vzela natakarija svečo, ki jo je bila postavila ob pridožu v izbo na težko hrastovo mizo.

Nadaljevanje sledi.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

72

Ko je bila srečnost končana in so gostje odhajali, se Tom poslovi od Georgine ob strani tete Grete in Urške. Tudi komercialni svetnik Donald in njegova soproga sta bila poleg. Z velikim zanimanjem gleda Georgina Urško. Urška je v njej spoznala damo, ki je s Tomom sedela v prami sobi. To je bila tedaj nekdanja nevesta Tomovega brata! Z velikim zanimanjem jo gleda Urška — in nenkrat se zgane; čisto jasno je videla, da je Georgina z vročim, prosičim, strastnim pogledom zrla v Tomove oči in da se mu je smehljala kot v tajnem sporazumjenju. V tem pogledu in v tem nasmeju je bilo nekaj, kar je Urško pretreslo; še nikdar ni videla v ženskih očeh takega pogleda. Zelo prebledi in svojega pogleda ni mogla umakniti od Georgine. Georgina pa se z zelo ljubeznivim nasmehom obrne k gospej Greti.

— Draga gospa, kmalu nas morate obiskati in pripeljite s seboj tudi gospej Kronicovo; žal, da nisem imela priložnosti, da bi se z njo boljše spoznala. Kaj ne, gospica Kronic, morava se boljše spoznati in ali sem kmalu pričakovati vašega obiska?

Urška se prikloni in komaj more reči, da jo bo veselilo. Več ni mogla povedati, toda nobenega očesa ne odmakne od Georgine in čpaži, da je Georgina zopet potopila v Tomove oči vroč, strasten pogled in slišala je, ko mu je rekla:

— Ne pozabite na najin pogovor; pričakujem vas kmalu, zelo kmalu.

Nato odide s svojimi stariši. Na vratih se še enkrat obrne in Tomu smeje in ljubeznivo pomigne.

Urška ni vedela, kaj se je nenkrat z njo zgodilo; morečo bolečino je čutila v svoji notranjosti, da bi mogla glasno zakričati. Georgin pogled, ki je imel v sebi nekaj tako grabežljivega, oklepajočega, jo je navdajal s strahom. In še nekaj se ji je pod tem pogledom zbudilo — nenkrat je osvetilo z jasno lučjo, kar je sama občutila do Toma.

Dolgo, dolgo je bila slepa; svojih lastnih čustev ni poznala; vedela je samo, da ji je bil Tom med vsemi ljudmi najljubši. To mu je pokazala brez vsake bojzani. Sedaj pa ji je nenkrat odpadla obveza izpred oči in v hipu se ji je odkrila skrivnost žene. V trenutku se je otresla vsega otročjega in z nemarno bojznostjo je čutila, da je Toma ljubila. Toma, Toma moža, ne prijatelja iz otroških let, ne varuha — samo Toma — moža!

To spoznanje jo je v tej uri prevzelo s tako silo, da je blela in trepetaje stala pred njim in se je komaj mogla zadržati na nogah. Kot bi bila zakleta, je stala poleg tete Grete, komaj se je še držala pokone in ni vedela, s kom je govorila in od koga se je poslovala. Poslušala je samo v svojo notranjost in se je borila s spoznanjem in bolečino, da se je ona dama upela Toma, tako pogledati, tako poželejivo, tako strastno — tako — nesramno — da, nesramen se ji je zdel onaj pogled.

Konečno so odšli vsi gostje in Urška je imela samo še eno željo, da bi mogla biti zopet enkrat sama. Smrtno blela jeclja, da je trudna do smrti in da hoče takoj iti v svojo sobo.

Z veliko skrbjo jo pogleda Tom; ne vedoči, kaj se godi v njej. Tudi Tom je opazil oni čudni Georgin pogled, toda ni nanj potalagal nikake posebne važnosti. Kako naj bi vedel, da je ta pogled zbudil Urškino ljubostnost in da ji je pojasnil njen lastni občutek.

— Pojdi spat, Urška, tako obhajanje rojstnega dne človeka izmuči, kaj ne? — pravi Tom šaljivo.

Urška se prikloni, da se nekoliko nasmeje, mu ponudi svojo malo, hladno roko in gre naglo po stopnicah.

Ko pride v svojo sobo, se takoj obleče v nočno obleko. Kot vedno, se od tete Grete poslovi v nočni srajci. Teta je bila tudi zelo trudna in ni tako natančno pazila na Urško, kot običajno. Drugače so se vedno še nekaj časa pogovarjali, nočjo pa si naglo voščila lahko noč — ker sta bili trudni, kakor je teta tudi mislila o Urški.

Konečno je bila Urška sama. Tih leži na svoji postelji in z velikimi, pekočimi očmi strmi v prazno temo. Rok sklene in ju pritisne na srce, na to divje, uporno razbijajoče srce. Prisluškuje v svojo notranjost. Tako čudovito poje in zveni: Tom! Ljubim te, Tom — ljubim te — ljubim te!

Mogla bi vriskati, in vendar se ji je zdelo kot greh, katerega mora boječe skrivati. Nikdo tega ne sme vedeti. Skrbno je morala to varovati pred očmi vseh, celo pred Tomovimi Ali on kaj ve? Potem bi se pred njim sramovala do smrti. In vendar je bilo tako čudovito sladko, tako krasno, ker je vedela, da ga ljubi.

Samo to ni bilo lepo, kako je to izvedela. Zgane se in strese, ko zopet misli na pogled Georgine Donaldove, na oni pogled, ki je Toma tako goreče in hrepenceče objel, tako, kot bi ji bil dal pravo sveto to. Ali je Tom to napravil? Moralo je biti tako, drugače se nobena ženska ne bi upala moškega tako pogledati. Da, moral ji je dovoliti pravico, kar se je moralo zgoditi, ko je z njim popočnoma sama sedela v prami sobi.

Zopet jo spreleti mraz in zobe ji škepetajo kot v velikem mrazu. Ako ji je res dal tako pravico — potem — moj Bog, jo mora ljubiti!

In po dolgem času ji pride nenadoma zopet na misel, kar ji je takrat na parniku "Wangoni" rekla gospica Bardachova — da bo njeno prijateljstvo nekega dne dobilo udarec in da se bo potem poročil z drugo.

Urška vzdihne. Oče nebeški — ali je sedaj prišlo tako daleč, da se bo Tom poročil z drugo? Kaj se bo potem z njo zgodilo? O, ne, ne, to ne sme biti, tega ne bo mogla prenesti — ne — tega ne bi mogla — potem ne bi mogla gledati, kako je drugo žensko stiskal k sebi, kako jo bo ta žena potisnila stran, iz njegovega življenja kot nekaj nadležnega, nepotrebnega — ne — to bi presegalo njene moči — potem rajši, mnogo rajši smrti!

Tako leži brez miru, žrtv nasprotujočih si občutkov. V vsej tej potrebi pa je zopet oblije val spoznanja, da jo Tom ljubi, kakor ga tudi sama ljubi. V boječem hrepenenju je klicala njena duša po njem. Ali tega ni čutil? Ali ni čutil, kako se je borila s to ljubeznijo? Ali je mogel tam dobi ležati in mirno spati? Toda — kako dobro, da tega ni čutil, da ni slutil, kako je izgledala njena notranjost. In zopet je morala misliti na to, kako čudno jo je zadnje čase vedno spreletelo, kadar je položil roko okoli njenega pasu — tako danes pri plesu. Moj Bog, vedno bi mogla krkniti v sreči in vendar ni vedela, zakaj. Sedaj je to vedela — da — vedela je. Žareč blisk je posvetil v njeno notranjost — poželjiv, izzivajoč pogled iz dveh temnih ženskih oči, ki so zapovedujoče zahtevale, česar ženska vendarle ne sme zahtevati od moškega — niti tedaj, če jo ljubi! O, ne, tudi tedaj ne! Ostudno je bilo, da je ravno ta pogled, ki ga je smatralo za nesramnega, potegnil zavzeto z njene duše. Nikdar ni smel noben človek slutiti, kaj je danes odkrila v svoji notranjosti.

Tom — ljubi Tom — ko bi vedel, ko bi slutil, kako vroče hrepenje po tebi ima danes tvoja uboga Urška! Oh, homo da bi mogel po tebi imeti danes tvojo uboga Urška! Oh, samo da bi mo-

gla v njih gledati ljubeznivo skrb, potem bi ji bilo boljše. Saj ni bilo mogoče da bi ljubil drugo, ono žensko z izzivalnimi očmi, da bi njo potisnil stran, ker je druga dobila večjo pravico nad njim. Kaj tako strašnega ji pač ne bo nikdar naložiti!

(Dalje prihodnjik.)

Iz Slovenije.

Novi grobovi.

V Soteski je nenadno preminil računovodja gozdnega urada K. Auersperga Ferdinand Klemm. Pokojnik se je rodil leta 1904 v Grčarici pri Kočevju kot sin rešnega gozdarja. Po svojih študijah je nastopil mesto računovodje v Soteski, kjer je služboval v splošno zadovoljstvo svojim delodajalcem.

V Črnomlju je preminil dijak četrtega razreda gimnazije Stanko Flek. Pokojnik so ga na domačem pokopališču.

Težko je odjeknila po Novem mestu vest, da je umrl inšpektor finančne kontrole v pokojni Šimen Meršol.

Pokojnik se je rodil 21. oktobra 1865 v Radovljici, gimnazijo je absolviral v Ljubljani, nakar je vstopil v službo pri davčnem uradu v Ljubljani. A kmalu je prestopil k finančni kontroli ter je služboval v Postojni. Kočevju in Novem mestu, kamor se je priselil 1905.

V starosti 61 let je 20. oktobra po daljši bolehnosti preminil v Ljubljani Amalija Mikličeva, rojena Pospisilova, soproga znanega hotelirja in podjetnika Frana Mikliča.

V četrtek je šla v solnčnem popoldnevu na pokopališče k Sv. Križu pogledat novo družinsko grobnico. Pozneje se je vrnila prjetno poživljena s prehoda domov, okrog 20.30 pa ji je nenadoma postalo slabo in je umrla zadeta od možganske kapi.

Trojanski morilci v zaporu.

Razburjenje zaradi grozovitega umora pri Trojanah se med prebivalstvom še ni poleglo, vendar pa so se ljudje oddahnil, ko so zaznali, da so pod ključem osebe, ki imajo zločin na vesti.

Zasluga, da se je umor tako hitro pojasnil in da so bili zločinci prijeti, gre skupnemu delu orožnikov iz Trojan in iz Zagorja. Zagorski orožniški komandir Balher je 20. oktobra opazil v Zagorju Toneta Trdino, brata umorjenega Valentina, ki ga je poznal že po raznih prestopkih. Tone (ne France, kakor je bilo prvotno objavljeno) se je omenjenega dne zglasil pri svojem avaku Jožefu Herletu v Kotredežu. Dan po umoru je Tone med zasliševanjem izrazil sum, da je izvršil umor neki gostilničar iz Toplice, ki je bil s Tonetom v pravdi zaradi nekega vina, ki ga je Tone prejel še v Holandiji. Začel je prav pretkana mešati sled. Pripovedoval je, da je imel brat, ki se je peljal h krojaču v Izlake, njegovo obleko na sebi, zaradi česar je nepadalec po Tonetovi izjavi pač menil, da gre za Toneta. Ko mu je pa komandir zabrusil v obraz, naj ne laže in naj ne zapleta zadeve, je umolknil in slednjič dejal, da ne ve, kdo je morilec. Sum, da so umor zasnovali in izvršili domači, je držal.

Ponovna sodba zaradi uboja pod Šmarno goro.

Pred malim senatom je bila končana ženska kazenska razprava o uboju Filipa Kepica pod Šmarno goro. Filip Kepic je nameraval iti dne 9. oktobra lani nočevat v Skaručno. Spremljali so ga prijatelji. V Šmartnem pod Šmarno goro je bil napaden. Nekdo ga je udaril večkrat po glavi, da je pozneje za otrpnenjem možganov umrl v ljubljanski bolnici. Spiva je prišlo na zatožno klopo več fantov. Bili so obtoženi le zaradi prestopka tepeža. Sodnik-pojedinec je obsodil oženega zidarja, 29-letnega Jožeta Dobrave na 7 mesecev strogega zapora in 22-letnega mizararskega pomočnika Lojzeta Jerina iz Logatca na 8 mesecev.

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je na pritožbo državnega tožila in branilca prvotno sodbo razveljavilo v celoti in odredilo, naj državno tožilstvo dvigne novo obtožbo zaradi umora proti Jožetu Dobravcu in Lojzetu Jerinu in da ima o tem razpravljati mali senat. Prva razprava se je 10. oktobra vršila pred mali senatom, a je bila preložena zaradi zaslusanja še nekaterih prič. Mali senat je vsega zaslišal 17. pri.

Na sedanji razpravi so bile zaslišane še nekatere priče. Po dvehurnem posvetovanju je senatni predsednik objavil sodbo, s katero je bil Jože Dobrave obsodjen zaradi uboja na 2 leti in 6 mesecev ječe, Lojze Jerina pa je bil oproščen.

Državni tožilec in branilec prvega sta prijavila priziv proti sodbi. Razprava je trajala od 12.30 do 16. Prisostvovalo je mnogo poslušalcev iz krajev pod Šmarno goro.

Zastrupljanje z gobami.

V družini Ivana Vrščaja, solskega inšpektorja v pokojni, so opoldne imeli za prikuho poleg drugih jedi gobe, kupljene opoldne na ljubljanskem trgu. Nihče ni slutil, da so pokvarjene, bila pa je vsa sreča, da jih ni bilo dosti in da so jih užili le gospodar Ivan Vrščaj, njegov sin Črtomir, gradbeni tehnik, in pa Katarina Vugova, šivilja izpred škofije, ki pa je pri Vrščajevih zaposlena s šivanjem. Kmalu popoldne je vsem trem začelo postajati slabo, napadli so jih hudi krči. Ker se je takoj pojavil sum, da so vsega krive gobe, je sin Borut telefoniiral na reševalno postajo, ki je jadrno prepejčala vse tri v bolnico. Tam so jim nudili vso potrebno pomoč. Stanje se je zvečer obrnilo na bolje.

Pobeg prijetege vlomilca.

V hišo posestnika in trgovca Jerneja Jelovčana na Muravah v Poljanski dolini je bil izvršen predrzen vlom. Ker je naslonjena hiša ob breg, se je splazil tat, kakor vse kaže, najprej pod napuš-

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

čem v podstrešje in tam čakal, da Jelovčanovi ljudje zaspijo. Pa niso. Bilo je okoli pol 2. zjutraj, ko vdrnila gospodinja v podstrešje nenavadna, hvoja. V slutnji, da utegne biti pod krovom kak ne prikliprav, je prižgal svetilko, in šel gledat, kaj je. Komaj pa je napravil nekaj korakov, mu je prišel nasproti mu, nočan možki, ki se je takoj lotil Jelovčana. Na ključ je prihitela možna na pomoč njegova žena in po ljutem prerivanju in boju se je slednjič zakoncema posrečilo, da sta ga spravila na tla. Ropar se je posluževal pri napadu noža in je gospodinja hudo porežala. Sosedje, ki so bili medtem obveščeni o vladu, so prihiteli k Jelovčanovim in so skupno roparja, ki je še vedno obupno otepal okoli sebe, zvezali in poslali po orožnike. Vlomilec so odvedli nato na orožniško postajo.

Toda naključje je hotelo drugače. Ropar se je potuhnil in se na postaji delal zelo spravljenega. Tik pred odhodom v Škofjo Loko je prosil, naj mu dovolijo, da gre na stranišče. Ugodili so mu. Ko pa je prišel v spremstvu orožnika na hodnik, je zdajci raztrgal vezi na rokah, se pognal čez hodnik svojih 6 metrov globoko na dvorišče ter zbežal v zadnje meglino jutro. Orožniki so pohiteli takoj za njim, toda bilo je že prepozno. Pretkani vlomilec, doma baje neke pri Šostnju na Štajerskem, je medtem že izginil brez duha in sluha. O pobegu so bile obveščene vse okoliške orožniške postaje in je upati, da se zlikovci ne bo dolgo veselili svobode, ker imajo njegov natančen opis.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOŽNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V SLOVENIJO

PO SOLNČNI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST

VELIKE RAZKOŠNE LADJE

Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju.

R E X ..... 11. nov.

ROMA ..... 18. nov.

Conte di SAVOIA ..... 25. nov.

R E X ..... 9. dec.

Direktne železniške zveze iz Genova.

Potnike bo sprejel zastopnik družbe

ter jih bo pravočasno sprejel na hitre

bizovlake, vozove v Slovenijo.

DIREKTA SLUŽBA DO TRSTA

SATURNIA ..... 4. novembra

VULCANIA ..... 2. decembra

Krasni prostori — Izvratna kuhinja.

Vprašajte kateregakoli agenta ali pa

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 STATE STREET, NEW YORK CITY

SHIPPING NEWS

4. novembra: Volendam v Boulogne

Saturnia v Trst

11. novembra: Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

18. novembra: Rotterdam v Boulogne

Berengaria v Cherbourg

11. novembra: Milwaukee v Hamburg

Itex v Genoa

Champlain v Havre

15. novembra: Pres. Roosevelt v Havre

St. Louis v Hamburg

Majestic v Cherbourg

17. novembra: Rotterdam v Boulogne

Paris v Havre

18. novembra: Augustus v Genoa

22. novembra: Deutschland v Hamburg

Washington v Havre

25. novembra: Europa v Bremen

Volendam v Boulogne

Conte di Savoia v Genoa

11. decembra: New York v Hamburg

Pres. Harding v Havre

Berengaria v Cherbourg

2. decembra: Volendam v Boulogne

Vulcania v Trst

Champlain v Havre

6. decembra: Bremen v Bremen

Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

9. decembra: Itex v Genoa

Majestic v Cherbourg

12. decembra: St. Louis v Hamburg

13. decembra: Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra: Paris v Havre

15. decembra: Berengaria v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

20. decembra: Washington v Havre

Hamburg v Hamburg

22. decembra: Olympic v Cherbourg

27. decembra: New York v Hamburg

Bremen v Bremen

Pres. Harding v Havre

31. decembra: Pennland v Havre

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v do-

movino. Kdor ga hoče

naročiti za svoje sorod-

nike ali prijatelje, to

lahko stori. Naročnina

za stari kraj stane \$7.

V Italijo lista ne pošiljamo.

... SKUPNA ... POTOVANJA

in cene vožnji:

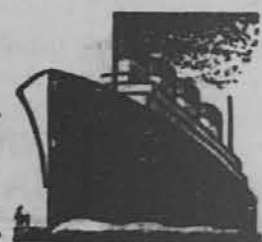
BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE	—	25. NOVEMBRA
BERENGARIA	—	29. NOVEMBRA
EUROPA	—	15. DECEMBRA
BERENGARIA	—	15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE	—	16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prikloni in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu val Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE